

DET VAR JUL, det var cool. Nu er det nytår, for nots og for hots. Tankerne kredser om 1997. Om høsten af visdom, også kaldet krySTALLISERET smerte, og om andre godbidder fra livets store ta' selv bord. Altsammen set fra et næsten ensfarvet, Iyserødt socialdemokratisk hjørne, af den vestlige kulturkreds - Danmark.

Året blev rigt på mennesker, tæt på og langt fra, som vil betale sig til og fra samvær. Mennesker som hellere deler hundredekrone-sedler og dyre mærkevarer ud, end investerer i menneskeligt nærvær og engagement, for at sikre at dem investeringerne er rettet mod, placerer deres bil lige foran givernes villa, i påsken, i pinsen og i julen. Eller i det mindste ikke har noget at brokke sig over. Vi har jo, betalt. Andre sender store investeringer for at undgå direkte kontakt og mulige konflikter, men mangler mod til at afslutte en vis relation. Hvad er egentlig meningen?

En tredje gruppe, kunne aldrig drømme om at investere mærkevarer i andre end sig selv og sine allernærmeste, de satses kynisk på discount i kærlighedens navn, og er ikke blege for at bruge venner, naboer og andre indenfor rækkevidde, til at opnå materiel velstand. Når jeg sparer penge på at sætte mine elektriske installationer i stikkontakten på ejendommens fællesarealer, så er du velkommen til at komme til middag på fredag. Vil du se mit smukke hjem? Jo, det vil jeg gerne. Jeg deler en interesse med dig og næsten hele familien Danmark, jeg vil bedrages, og elsker alt stort og smukt. At opnå nærhed til denne gruppe er baseret på ydelser. Sjældent er de klart definerede, men hedder, kan du ikke lige købe det for mig? Øh, jeg har glemt min pung. Værst er de luskede handler og bedra-

Farvel Barbie og Batman - goddag menneske!

AF MARIA MADSEN

I denne nytårskronik problematiseres vores billeder af sociale relationer, som er så influeret af penge og prestige, at vi må vinke farvel til menneskene bag Barbies og Batmen, som tilsyneladende er vore idealer. Bag idealerne truer virkelighedens skygger - dem tager behandlerne sig af. Hvornår begynder vi at lade virkelighed og idealer mødes, spørger cand. pæd. Maria Madsen, Aalborg.

gene til arbejdsgivere, skattevæsenet, kommunekassen osv.

For denne gruppe betyder det mindre hvad andre tænker, ydelserne er det centrale, og de skyer ingen midler. Denne gruppe er stor, og stærkt voksende. De tror på nærvær og engagement mellem mennesker, men ikke for enhver pris. At have evne til at bedrage, eller til at få mennesker til at yde mere end man selv giver, eller er villig til at yde, opfattes ligefrem som klogt og prisværdigt af nogen.

Historier om sådanne landvindinger finder ikke sjældent plads under middage i venners lag.

Er det rigtigt, at man kan adskille åndelige og materielle ydelser? Og er det sunde og ligeværdige relationer som skabes på disse vilkår?

Med andre ord, har åndslivet overhovedet

en chance i vores perfektionistiske prestigejagt, baseret på materiel velstand?

Hvad er det for nogen mennesker vi møder her. Hvis de førstnævntes liv kun afhænger af at gøre sin sure pligt, og for at få behovet for at have mennesker omkring sig dækket, særlig ved højtiderne, hvor det har høj status for familiens anseelse, hvilke muligheder giver det så det facetterede menneskeliv?

Et liv i glæde og sorg med alt hvad dertil hører, for det unikke menneske? Giver det muligheder for andet end stiliserede Barbie-mennesker? Smukke, glade, uhøjtidelige. Stadig på eventyrjagt med det mondæne liv som selvfølgelig ramme, hvor kloden og hele universet er tumleplads. Børns leg og virke er altid et spejl af de voksnes. Hvorfor har vi valgt Barbie som kvindelig model for vores børn? Er det tilfældigt? Kan vi adskille de

materielle objekter vi omgiver os med, fra vores åndelige værdigrundlag iøvrigt?

De derefter nævnte har tilsyneladende frigjort sig fra at indfri andres eventuelle forventninger til dem. Her er der ingen fridrede forhåbninger om menneskeligt samvær og kontakt, som betaling for materielle ydelser. Kort sagt. Penge er magt. Familie, venner og bekendte er underordnet dette faktum. Kan de bruges i kampen, så er det fint, kan de ikke, så er det ok. Børnenes Batman-figur, den ubestridte helt, som ikke skyer voldelige midler i kampen på at vinde, giver genklang til disse værdinormer. Er det virkelig rigtigt, at Barbie og Batman er vores idealer og drømmes mål? Er det det, livet handler om? At være smuk, rig og sikker vinder? Og hvem kan virkelig frigøre sig fra disse klokkeklare værdier?

Hvad skal vi gøre, når livet gør ondt. Når kærligheden dør i parforholdet, når ukærlige handlinger får overtaget blandt børn og deres forældre, og imellem venner? Når sygdom og død sætter vort livs Iys på lavt blus? Når vi misforstår vore egne og vore medmenneskers behov og ønsker, og misforståelsen får overtaget? Når arbejdsløshed ender med at blive en ufrivillig livsstil? Når forskellighed truer samvær med kamp og vold til følge? Hvem kan hjælpe? Kan pengene? Barbie? Eller Batman?

På den anden side af idealerne står alle de professionelle hjælpere parat. Når partneren, familien, og vennerne svigter. Det er læger, sundhedsplejersker, pædagoger, psykologer og psykiatere.

Hjælper os til at forstå, at pengene i virkeligheden ikke er altafgørende, andet end når det drejer sig om overlevelse. At Barbie og

Batmans liv er unuanceret og upersonligt. At rigdom er livskraft til at møde det uforudsigelige næste øjeblik. Mod til at møde det forskelligartede i sind, sexliv, kulturbaggrund, ønsker og drømme. Mod til at være menneske, på godt og ondt.

Forargelsen lå i luften da Tony Blair fornylig offentliggjorde planerne om at skære i ydelserne til enlige mødre. Poul Nyrup møder også modstand når nedskæringer i de offentlige ydelser er på programmet. Men er det virkelig penge vi mangler, når vi havner i såkaldte marginalpositioner? Er det ikke accept, forståelse og ligefrem kærlighed, som er den egentlige mangelvare? Betaler vi os fra omsorg over skattebilletten, for at undgå at tage stilling til mennesker som for alvor er kommet langt væk fra Barbie og Batman? I bybussen hængte der en plakat som reklamerede for et julemarked for hele familier. En trykfejl, velsagtens? Der skulle vel have stået for hele familien. Alligevel vidnede plakaten om vores idealforestillinger, særlig ved juletid. Hele familien samlet om hygge. Er julen, ja, selve livet forbeholdt familien? Så er der mange som må vinke farvel til livet. Statikken siger, at hver tredje bopæl beboes af en enlig. Hvornår bliver vi modne til at lade virkelighed og idealer komme tættere på hinanden? Designeren Per Møllerup siger, at vi former tingene, og de kvitterer med at forme os. Hvornår begynder vi at skabe ting som fortæller og værner om det nuancerede menneske? Mennesket som har fået ballast til at realisere den drøm, som reklamerne afslører for os, at vi har, drømmen om et godt familieliv.

Farvel Barbie og Batman.
Goddag menneske!